

نویسنده‌ی پیام: سمیحه ایوب، مصر
بازیگر مصری

ترجمه فارسی

پیام روز جهانی تئاتر ۲۰۲۳ توسط سمیحه ایوب

دوستان تئاتری‌ام در سرتاسر جهان،

این پیام را در روز جهانی تئاتر برایتان می‌نویسم، و چندان که از شادی لبریزم که با شما صحبت می‌کنم، تمام ذرات وجودم زیر بار رنجی که همه‌ی ما - هنرمندان تئاتری و غیرتئاتری - از فشارهای خردکننده و احساسات تکان‌دهنده در بحبوحه‌ی وضع ناپایدار جهان امروز می‌بریم، می‌لرزد؛ ناپایداری در نتیجه‌ی مستقیم آنچه که جهان ما امروز با درگیری‌ها، جنگ‌ها و بلایای طبیعی از سر می‌گذراند که نه تنها بر جهان مادی ما، بلکه بر عالم معنوی ما و آرامش روانی ما نیز آثار مخربی داشته است.

امروز در حالی با شما حرف می‌زنم که احساس می‌کنم جهان به کلی همچون جزیره‌هایی جدامانده و یا کشتی‌هایی شده است که در افقی مه‌آلود می‌گریزند، هر یک از آنها بادبان‌هایش را برافراشته و بدون راهنما دریانوردی می‌کنند؛ بدون آنکه چیزی در افق ببینند که آنها را رهنمون شود، و با این حال به دریانوردی خود ادامه می‌دهند، به این امید که به بندرگاهی امن برسند که پس از سرگردانی طولانی در میان امواج خروشان دریا، آنها را در خود جای دهد.

دنیای ما هرگز به اندازه‌ی امروز به هم نزدیک نبوده است، اما در عین حال هرگز به اندازه‌ی امروز ناهماهنگ و دور از هم نیز نبوده است. همین‌جا تناقض دراماتیکی نهفته است که جهان معاصر بر ما تحمیل می‌کند. بر خلاف آنچه همه‌ی ما در خصوص همگرایی در گردش اخبار و ارتباطات مدرن شاهدیم که تمام موانع مرزهای جغرافیایی را در هم شکسته است، درگیری‌ها و تنش‌هایی که جهان به خود می‌ببند از محدوده‌ی درک منطقی خارج شده و در میان این همگرایی ظاهری، واگرایی بنیادینی را ایجاد کرده است که ما را از ذات حقیقی انسانیت در ساده‌ترین شکل آن دور می‌کند.

تئاتر در ذات اصیل خود، کنشی کاملاً انسانی است بر مبنای ذات حقیقی انسانیت، که همان زندگی است. به بیان پیشگام بزرگ تئاتر، کنستانتین استانیسلاوسکی «هرگز با پاهای گلی وارد تئاتر نشوید. گرد و خاک را بیرون بگذارید. نگرانی‌های کوچک، نزاع‌های جزئی و مشکلات پیش پا افتاده را با لباس‌های بیرون‌تان دم در بگذارید - همه‌ی آنچه زندگی‌تان را نابود می‌کند و حواس‌تان را از هنر پرت می‌کند. «وقتی که ما بر روی صحنه می‌رویم، تنها با یک جان درون‌مان برای یک انسان بر آن می‌رویم، اما این جان توانایی شگرفی در تقسیم و تکثیر دارد تا تبدیل به زندگی‌های بسیاری شود که ما در این جهان می‌گسترانیم؛ تا جان بگیرد، برگ دهد و شکوفا شود تا از عطرش در کنار دیگران سرمست شویم.

آنچه ما در جهان تئاتر به عنوان نمایشنامه‌نویس، کارگردان، بازیگر، صحنه‌پرداز، شاعر، آهنگساز، طراح رقص و تکنیسین می‌کنیم، همه‌ی ما بدون استثناء، عمل خلق زندگی‌ای است که پیش از آمدن ما به صحنه وجود نداشت. این زندگی شایسته‌ی دستی دلسوز است که آن را نگاه

دارد، سینه‌ای پر محبت که آن را در آغوش بکشد، قلبی مهربان که با آن همدلی کند، و ذهنی هوشیار که دلایلی را که برای ادامه و بقا به آن نیاز دارد برایش فراهم کند.

اغراق نمی‌کنم وقتی می‌گویم که آنچه ما بر روی صحنه می‌کنیم، خود زندگی است و زادن آن از هیچ، همچون اخگری که در تاریکی می‌درخشد، تاریکی شب را روشن می‌کند و سرمایش را گرم. ما کسانی هستیم که به زندگی شکوهش را می‌بخشیم. ما کسانی هستیم که به آن تجسم می‌بخشیم. ما کسانی هستیم که آن را پر شور و پر معنا می‌کنیم. و ما کسانی هستیم که منطق درک آن را فراهم می‌کنیم. ما کسانی هستیم که از نور هنر استفاده می‌کنیم تا با تاریکی جهل و افراطگرایی روبرو شویم. ما کسانی هستیم که آیین زندگی را پذیرا می‌شویم تا زندگی در این جهان جاری شود. به این منظور ما همه‌ی تلاش، زمان، عرق، اشک، خون، و اعصاب‌مان را صرف می‌کنیم و هر چه باید انجام می‌دهیم تا این رسالت والا را محقق سازیم؛ دفاع از ارزش‌های حقیقت، نیکی، زیبایی، و باور راستین به اینکه زندگی سزاوار زیستن است.

من امروز با شما صحبت می‌کنم، نه فقط برای آنکه صحبت کرده باشم، یا حتی «تئاتر»، پدر تمام هنرها را در روز جهانی‌اش گرامی بدارم. در عوض از شما دعوت می‌کنم تا کنار هم بایستیم، همه‌ی ما، دست در دست هم و شانه به شانه، تا با صدای بلند فریاد بزنیم، چنان که بر روی صحنه‌های تئاترمان عادت داریم، و بگذاریم تا کلماتمان بیرون بیایند و وجدان تمام جهان را بیدار کنند، تا در درون‌تان جوهر گمشده‌ی انسان را جستجو کنند. انسان آزاد، مداراگر، مهرورز، دلسوز، مهربان و پذیرا. بیایید این تصویر نفرت‌انگیز وحشی‌گری، نژادپرستی، نزاع‌های خونین، تفکر یکجانبه، افراطگرایی و تندروی را پس بزنیم. انسان هزاران سال است که بر روی این زمین و زیر این آسمان قدم زده است و به قدم زدن ادامه خواهد داد. پس پاهایش را از منجلاب جنگ‌ها و درگیری‌های خونین بیرون بکشید و از او دعوت کنید تا آن را پشت در تئاتر باقی بگذارد. شاید انسانیت ما که شک بر آن سایه افکنده است، یک بار دیگر یقینی قاطعانه شود که همه‌ی ما را حقیقتاً سزاوار آن کند تا افتخار کنیم که انسانیم و همگی در انسانیت خواهر و برادریم.

رسالت ما نمایشنامه‌نویسان، حاملان مشعل روشن‌گری، از نخستین پدیداری نخستین بازیگر بر نخستین صحنه، این است که در خط مقدم رویارویی باشیم با هر آنچه که زشت، خونین و غیرانسانی است. ما با هر آنچه که زیبا، ناب و انسانی است با آن روبرو می‌شویم. ما، و نه هیچ‌کس دیگر، توانایی جاری کردن زندگی را داریم. بیایید با هم آن را برای یک جهان و یک انسانیت جاری کنیم.

سمیحه ایوب

ترجمه از متن اصلی عربی و انطباق با ترجمه انگلیسی به فارسی توسط شیرین میرزانژاد - دبیر تحریریه گروه تئاتر آگزیته ایران

(Farsi) by Shirin Mirzanejad Translate to Persian
Chief editor of Exit Theatre - Iran

منبع: وبسایت انستیتو بین‌المللی تئاتر - (ITI) سازمان جهانی هنرهای نمایشی

<https://www.world-theatre-day.org/messageauthor.html>